

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป รายละเอียดจะได้กล่าวถึงเป็นลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติงานสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติงานสอนจำแนกตาม ประเภทวิชาที่สอน และประเภทของโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. ครูปฏิบัติงานสอนประเภทวิชาศาสนากับครูปฏิบัติงานสอนวิชาสามัญมีปัญหาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานีแตกต่างกัน
2. ครูปฏิบัติงานสอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกับครูปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมี

ปัญหาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำนวน 2,628 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ ซามานะ นำมาสุ่มอย่างเป็นสัดส่วนตามชั้นภูมิ และสุ่มอย่างง่าย จำนวน 348 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ประเภทโรงเรียน และประเภทวิชาที่ทำการสอน
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือในการรวมข้อมูลจากบุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง และให้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์ แล้วผู้วิจัยไปรับกลับด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) ตามขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ตามตัวแปรประเภทวิชาที่สอน และประเภทโรงเรียน
2. คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเป็นรายด้านและรายมาตรฐาน เพื่อทราบระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี
3. หาค่าที (t – test) ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของผู้ปฏิบัติงานสอน ที่สอนประเภทวิชาต่างกัน และปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนประเภทต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t – test)
4. ประมวลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน แล้วแจกแจงความถี่ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี มีผลดังนี้
 - 1.1 ปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีพบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยปัญหาการปฏิบัติงานมาตรฐานด้านปัจจัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.69$) และปัญหาการปฏิบัติงานมาตรฐานด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.71$)

1.2 ปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานในระดับปานกลางเช่นกัน โดยมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรีและกีฬามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.57$) และมาตรฐานที่ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.94$) ยกเว้นมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีปัญหาการปฏิบัติงานในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$)

1.3 ปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการพบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่าทุกมาตรฐานมีปัญหาการปฏิบัติงานในระดับปานกลางเช่นกัน โดยมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.67$) และมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.77$)

1.4 ปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ด้านปัจจัย พบว่าโดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่าทุกมาตรฐานมีปัญหาการปฏิบัติงานในระดับปานกลางเช่นกัน โดยมาตรฐานที่ 24 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.58$) และมาตรฐานที่ 25 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.79$)

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา จำแนกตามประเภทวิชาที่สอน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี มีผลดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านผู้เรียน ได้เสนอแนะว่าควรให้มีการประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3.2 ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านกระบวนการ ได้เสนอแนะว่า สถานศึกษาควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาให้มากขึ้น และครูผู้สอนควรใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น

3.3 ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านปัจจัย ได้เสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และ ควรให้มีจำนวนครูผู้สอนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีห้องน้ำให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติงานสอน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคือ งานวิจัยของอภิรัตน์ บินมามะ (2546: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาศาสนาจังหวัดนครราชสีมาที่พร้อมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก พบว่า 1) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ยังขาดความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากขาดงบประมาณ การนิเทศ ติดตามผล ใช้วิธีการที่ไม่หลากหลาย 2) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมินผล และรูปแบบการจัดทำเครื่องมือ การจัดทำสรุปผลรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียน มาจากความคิดเห็นของบุคลากรภายในโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว การจัดทำสรุปผลรายงานการประเมินตนเอง มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาจึงรีบเร่งในการจัดทำ 3) บุคลากรในโรงเรียนเกิดความวิตกกังวล ในการรับการประเมินจากองค์กรภายนอก เพราะไม่มั่นใจในความถูกต้องของการดำเนินงานตามความต้องการของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และ

จำนวนเอกสารสารสนเทศมีจำนวนมากเกินไป จึงเป็นปัญหาในการจัดเก็บและดูแลรักษา งานวิจัยของสุภักดิ์ แก้วเพชร (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า โดยภาพรวมบุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม ประเมินว่าตนเองมีความเข้าใจในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มผู้บริหารประเมินว่าตนเองมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครูผู้สอนประเมินว่าตนเองมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า

มาตรฐานการศึกษามาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ในระดับสูง คือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีวิจารณญาณและมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 2.87$) และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ($\bar{X} = 2.94$)

ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายสิ่งที่พบเห็น หรือรับรู้ได้อย่างอิสระ ขาดโอกาสในการร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ทำให้ไม่เกิดการคิดที่สร้างสรรค์ของนักเรียน

นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ได้ในระดับเกณฑ์ขั้นต่ำของโรงเรียน หรือโรงเรียนอาจกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผลยังไม่เหมาะสม ตลอดจนโรงเรียนมีความขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถและสอนตรงตามสาขาวิชา หรือความถนัดทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

มาตรฐานการศึกษามาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาในระดับสูง คือ มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 2.77$)

ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขาดระบบการประชาสัมพันธ์ที่ดีในการที่จะให้ชุมชนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษา ทำให้ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือหรือให้ความสำคัญในการจัดและการพัฒนาการศึกษา เพราะชุมชนยังเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนเพียงอย่างเดียว

มาตรฐานการศึกษามาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาในระดับสูง คือ มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนเอื้อต่อการเรียนรู้

ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้ อาจมีสาเหตุสำคัญ ๆ พอสรุปได้ 3 ประการดังนี้

ประการที่ 1 การประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเร่งด่วนมากเกินไป ทำให้โรงเรียนเกิดความสับสนและไม่เข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติ

ประการที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระยะแรกให้โรงเรียนที่เป็นโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยไม่มีหลักสูตรแกนกลาง และไม่มีแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจน ทำให้การสำรวจและการศึกษาความต้องการด้านหลักสูตรการเรียนการสอนจากท้องถิ่นและผู้เรียน ตลอดจนการศึกษาและสำรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการดำเนินการค่อนข้างน้อย ทำให้หลักสูตรสถานศึกษาในระยะเริ่มแรกไม่ค่อยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นเท่าที่ควร

ประการที่ 3 การบริหารจัดการหลักสูตรและการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ สืบเนื่องมาจากการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย 8 สาระวิชา กับอีก 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งโรงเรียนประสบปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีครูน้อยกว่า 8 คน เนื่องจากการดำเนินการจัดทำหลักสูตรต้องมีการอบรมสัมมนา โดยแยกเป็นรายสาระวิชา นอกจากนี้ช่วงระยะเวลาและความเร่งด่วนในการสั่งการให้โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกโรงภายในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โดยโรงเรียนมีโอกาสในการรับความรู้เพียง 3-5 วัน และดำเนินการจัดทำหลักสูตร เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นหน่วยงานต้นสังกัดก็ไม่สามารถที่จะช่วยเหลือหรือดูแลได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากบุคลากรมีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนโรงเรียนที่รับผิดชอบ ทำให้โรงเรียนต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จทั้ง ๆ ที่มีปัญหาทั้งด้านความไม่ชัดเจนของโครงสร้างหลักสูตร ความไม่เข้าใจในการจัดทำสาระหลักสูตร และสิ่งสำคัญที่สุดที่โรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหายู่จนปัจจุบันนี้ คือ การวัดผลประเมินผล นำการวัดผลประเมินผลรายชั้นและการวัดผลประเมินผลของช่วงชั้น เนื่องจากทุกโรงเรียนต้องจัดทำหลักเกณฑ์การวัดผลประเมินผลเป็นของโรงเรียนเองสำหรับใช้ในการประเมินตามสภาพจริงของแต่ละโรงเรียน

นอกจากนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากมีความขาดแคลนทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติงานสอน จำแนกตามประเภทวิชาที่สอน และประเภทของโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ปฏิบัติงานสอนวิทยาศาสตร์และครูที่ปฏิบัติงานสอนวิชาสามัญ มีปัญหาการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1

ส่วนครูผู้ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและครูผู้ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีปัญหาการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2

ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนทั้ง 2 กลุ่มมีโอกาสในการศึกษา และรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน และมีการดำเนินงานไปตามความรู้ความเข้าใจ โดยมีหน่วยงานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาก็เป็นหน่วยงานเดียวกัน ซึ่ง สุภักดิ์ แก้วเพชร (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาตามการรับรู้ของ ผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า โดยส่วนมากที่กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้สอนต่างก็ประสบปัญหาเดียวกัน คือบุคลากรส่วนใหญ่ใน โรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยพบว่า ควรให้มีการประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (f= 32) ควรให้มีการประเมินผลตามสภาพจริง (f= 25) และควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง (f= 11) ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกอ่านหนังสือ สื่อและอื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ (f= 10) ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถอธิบายสิ่งที่พบเห็น (f= 10) ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง (f= 10) ควรปลูกฝังให้ผู้เรียนทำงานอย่างถูกต้อง สำเร็จ ตรงต่อเวลาและบรรลุ เป้าหมาย (f= 8) ควรปลูกฝังให้ผู้เรียนปฏิบัติตนต่อครู เพื่อนและคนทั่วไปอย่างเหมาะสม (f= 6) และควรฝึกฝนให้ผู้เรียนได้วางแผนการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาพร้อมกัน (f= 5) มาตรฐานด้านกระบวนการได้เสนอแนะว่า สถานศึกษาควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาให้มากขึ้น (f= 25) ครูผู้สอนควรใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น (f= 17) ควรจัดอบรมให้ทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเอง ขอบข่ายงานให้ชัดเจน (f= 17) โรงเรียนควรกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจให้ชัดเจน (f= 15) ควรพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (f= 9) ควรจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีแบบมีส่วนร่วม (f= 9) ควรติดตาม กำกับดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

(f=8) และควรใช้สื่อ เครื่องมือ เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ความสนใจ และ
 วัยผู้เรียน (f=6) มาตรฐานด้านปัจจัย ได้เสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนให้
 เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (f=28) และ ควรให้มีจำนวนครูผู้สอนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
 (f=10) ควรกำหนดกระบวนการในการสรรหาครูที่เหมาะสม (f=10) โรงเรียนควรจัดให้มี
 ห้องน้ำให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (f=8) ผู้บริหารควรแสวงหาความรู้และวิทยาการใหม่ๆ
 ให้บุคลากรอย่างต่อเนื่อง (f=7) ควรกระจายอำนาจในการบริหาร โรงเรียนให้มากขึ้น (f=7)
 และควรสร้างความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษาให้มากขึ้น (f=5)
 ควรศึกษาและสำรวจแหล่งที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น (f=5)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์
 มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็น
 ของครูปฏิบัติงานสอนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงานประกัน
 คุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัด
 ปัตตานี ของครูผู้ปฏิบัติงานสอนวิชาศาสนาและวิชาสามัญ และผลการเปรียบเทียบระดับปัญหา
 การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอน
 ศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ของครูผู้ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
 ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาจากสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาเอกชนและครูผู้ปฏิบัติงานสอนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่
 ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาจากสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่มีความแตกต่างกัน

ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของ
 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี สามารถดำเนิน ไปได้อย่างเป็นระบบและมี
 ประสิทธิภาพสมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โรงเรียนเอกชน
 สอนศาสนาอิสลามทุก โรงเรียนจึงควรดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา
 ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ดังนี้

1. การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน โรงเรียนควรดำเนินการดังนี้

- 1.1 จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด
- 1.2 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมตามวัย
- 1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีผลการเรียนด้านการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด
- 1.4 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด
- 1.5 การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักวางแผนในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
- 1.6 การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
- 1.7 การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง
- 1.8 สร้างนิสัยและปลูกฝังการรักการอ่านและรักการแสดงความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ

2. การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษามาตรฐานด้านกระบวนการ โรงเรียนดำเนินการดังนี้

- 2.1 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาศึกษา
- 2.2 การตั้งคณะกรรมการ/ คณะทำงานในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อร่วมมือกันในการจัดการศึกษา
- 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและท้องถิ่น
- 2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมปฏิบัติจริง และค้นหาคำตอบด้วยตนเองโดยใช้เทคนิคการสอน เทคโนโลยี สื่อนวัตกรรมการสอนที่หลากหลาย
- 2.5 มีโครงสร้างการบริหารงานที่เหมาะสม กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจนจนเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้

3. การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษามาตรฐานด้านปัจจัยโรงเรียนดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ โดยการแสวงหาความรู้ วิทยาการใหม่สำหรับตนเอง และบุคลากรใน โรงเรียนอยู่เสมอ

3.2 สถานศึกษาทำการศึกษาวเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

3.3 จัดหา/จัดทำ สื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างมีคุณภาพ และเพียงพอ โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการ วางแผนการผลิต การดำเนินการผลิต การนำสื่อไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินผลสื่อ/อุปกรณ์เหล่านั้นเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน หรือมีประสบการณ์ทางการบริหารต่างกัน เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการศึกษาข้อมูลเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์และประเมินผลการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเชิงประจักษ์ เพื่อนำผลการวิจัยมาประกอบการวางแผนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามต่อไป